

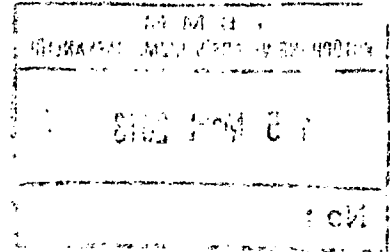

A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Son dönemde sıkça basına da yansıyan, okullarda okutulan ya da önerilen kitaplar ve eserlere yönelik sansür uygulamaları, velileri, öğretmenleri, yazarları, şairleri, ressamı, heykeltıraşları tedirgin etmekte ve toplumun tüm kesimlerinden itirazlar gelmektedir. Sansürlendiği belirtilen şiirleri ve kitaplardaki diğer yasaklamaları incelemek ve sansürün boyutlarını tespit etmek ve alınacak önlemlerin saptanması için Anayasanın 98'nci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis'te "Sansür Araştırma Komisyonu" kurulmasını arz ederim. 15.03.2013

A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Yazarlar sendikamızca, “bir sanat yapıtını, şiiri, öyküyü, romanı, resmi, heykeli, oyunu sanatçının veya yakınlarının onayı olmadan bozmak, değiştirmek, düşünce ve ifade özgürlüğüne, sanatçının özgünlüğüne bir saldırı” olarak değerlendirmektedir. Şiirlerin kesilmesinin, sansürlenmesi ders kitaplarını hazırlayan kurulun dinsel ve ideolojik bakışının yansımasıdır. Talim Terbiye Kurulu’nun onayıyla hazırlanan 100 Temel Eser Listesi’ndeki kitapların yine devletin başka bir kurumunca soruşturma konusu edilmesi çelişkili bir durumdur. Ders kitaplarında onca ırkçı, ayrımcı ifade varken insan sevgisini ve yaşama sevincini işleyen şiirlerin sansürlenmesi demokratik, insan haklarına saygılı, sosyal hukuk devletinde, laik, özgürlükçü, bilimsel bir eğitim sisteminde kabul edilemez.

Türkiye Yazarlar Sendikası’nın “Edebiyatta Sansür” üzerine değerlendirmeleri şöyledir: “Bugün kitaplarda “içindekiler” anlamında kullandığımız “indeks” sözcüğü Ortaçağ’da “yasaklı kitaplar listesi”ymiş. Kilise ve iktidar, kendi dinsel-siyasal görüşüne uymayan kitapları bu listeye alır, meydanlarda ateşe verir, yazarlarına da etmediğini bırakmazmış. İnsanlık tarihi de kitaplara ve yazarlara yapılan zulümlerle dolu. Kültür ve Propaganda bakanı Gobels’in emriyle Berlin bulvarlarında yakılan kitapların külleri savrulmamıştır hâlâ. Osmanlı’nın Çemberlitaş hamamlarının külhanlarında yaktırdığı kitapların dumanları, Cumhuriyet’in kütüphanelerini dumana boğmuştur.

Yakılan, yok edilen, daha basılmadan yasaklanan kitaplar ise bugünün kitapları üzerinde iktidarların siyasi gölgesidir. Biliyoruz ki 80 darbesinden önce ve sonra emniyetçe yasaklanan kitapların listesi geçenlerde aklandı. Neredeyse yarım yüzyıldır, Nâzım Hikmet, Aziz Nesin, İsmail Beşikçi gibi ülke edebiyatının ve kültür yaşamının yüz akı bu yazarlar iktidarların yasaklılar listesindeydiler. Bu yasak 5 Ocak 2013 tarihinde kalkmış görünüyor. “Görünüyor” diyoruz çünkü kitabın görsel-yazılı basında hâlâ silahla birlikte sergilenmesi, okurlar için bir tehdittir. Yine evinde “yasaklı kitap” bulunan üniversite öğrencileri tutuklanmakta, öğretim görevlileri iktidarların fişledikleri bu kitapları öğrencilerine ödev verdikleri için soruşturmaya uğramaktadır. Örneğin en son, Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekan Yardımcısı Yrd. Doç. Dr. Seydi Çelik, 165 yıl önce yazılan Komünist Manifesto’yu Anayasa’ya Giriş dersinde okuttuğu için YÖK’ün soruşturmasıyla karşılaşmıştır. Yine yakın zamanda, MEB’in “100 Temel Eser Listesi”nde yer alan modern dünya edebiyatının önemli eserleri John Steinbeck’in “Fareler ve İnsanlar”, Vaskonsales’in gençlik romanı “Şeker Portakal”, velilerin şikayetiyle soruşturmaya konu olmuştur. Liste uzayabilir. Ancak Amin Maalof’un “Semerkant”, romancımız Muzaffer İzgü’nün “Zıkkımın Kökü” romanlarının başına gelenleri de anmak gerekir.

Savcılıkların ve Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu’nun yasak ve sansür uygulamasından dünya klasikleriyle birlikte şairlerimizin şiirleri de payına düşeni almaktadır. Ders kitaplarından derviş Yunus’un “Cennet cennet dedikleri/Birkaç köşkle birkaç

A.Levent TÜZEL
İstanbul Milletvekili

huri/İsteyene ver onları/Bana seni gerek seni" dörtlüğü; Kaygusuz Abdal'ın bir nefesindeki alevi-bektaşî inancıyla ilgili dizeleri çıkarılmıştır.

Klasik halk şiirine yönelik yasaklamalar, çağdaş şiirimize kadar dayanmıştır. Çağdaş şiirimizin öncülerinden, halk şiirini özgün diliyle ve temalarıyla işleyen Cahit Külebi'nin birçok antolojiye alınan "Hikâye" şiirinden "Benim doğduğum köylerde/kuzey rüzgârları eserdî/dudaklarım bu yüzden çatlaştı/öp biraz "dörtlüğü belli ki son dizesinden ötürü kitaplardan silinmiştir. İkinci Yeni şiirinin kurucularından Edip Cansever'in en çok bilinen şiirlerinden biri olan "Masa da Masaymış Ha" şiirinden "Canı bira içmek istiyordu kaç gündür/Masaya biranın dökülüşünü koydu" dizeleri, belli ki "bira" sözcüğünden ötürü "..." noktanın içine sığdırılmıştır. Yine Garip şiirinin üç şairinden biri, Orhan Veli'nin ve Oktay Rifat'ın sevgili arkadaşları Melih Cevdet Anday'ın "Rahatı Kaçan Ağaç" şiirindeki "Tanıdığım bir ağaç var/Etlîk bağlarına yakın/Saadetin adını bile duymamış/Tanrının işine bakın" dörtlüğünde "Tanrı" sözcüğü "Allah" sözcüğüyle değiştirilmiştir."

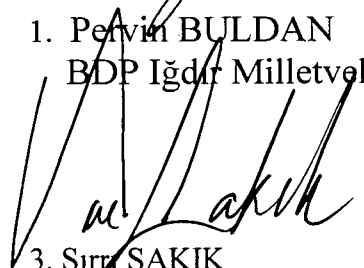
Söz edilen şiirleri ve kitaplardaki diğer yasaklamaları incelemek ve alınacak önlemlerin saptanması için Meclis'te tarafsız bir "Sansür Araştırma Komisyonu" kurulması ve sansür konusunda bir rapor hazırlanarak kamuoyunun bilgilendirilmesi Meclis denetim çalışmaları bakımından büyük önem taşımaktadır.

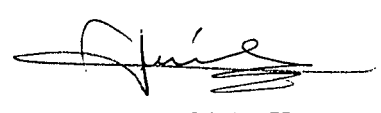
1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

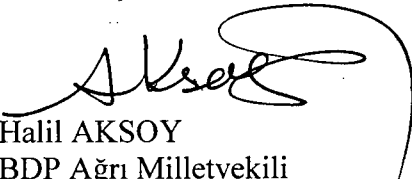
2. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

3. Sırrı SAKIK
BDP Muş Milletvekili

4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

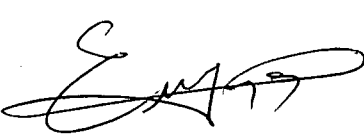
6. Ayla AKAT ATA
BDP Batman Milletvekili

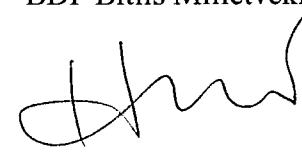
7. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

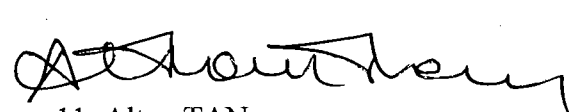
8. Hüsamettin ZENDERLİOĞLU
BDP Bitlis Milletvekili

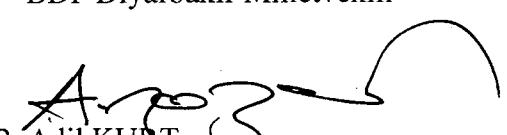
9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

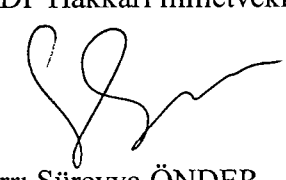
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

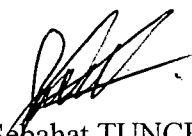
12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

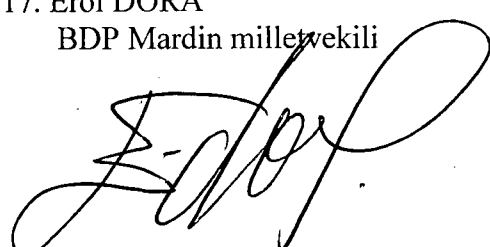
14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

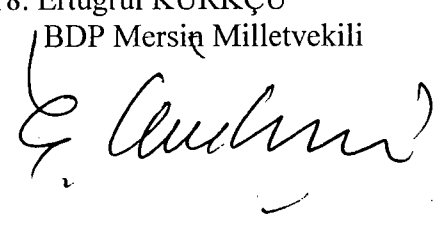
15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

16. Mülkiye BİRTANE
BDP Kars milletvekili

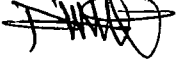

17. Erol DORA
BDP Mardin milletvekili

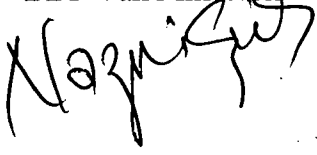

18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNİCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdağ ÜÇER
BDP Van Milletvekili

